

OD REDAKCJI

Oddając w ręce Czytelników pierwszy zeszyt "Alkoholizmu i Narkomanii" /Jesień 1988/ pragniemy podzielić się paroma uwagami na temat idei, celu i zawartości tego pisma.

Zeszyty, wydawane z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego i Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, poświęcone będą problemom związanym z alkoholem i innymi substancjami uzależniającymi. Wydawnictwo to pomyślane jako interdyscyplinarne powinno wypełnić, odczuwaną dotkliwie przez pracowników nauki, służby zdrowia, osoby pomagające ludziom z problemami alkoholowymi i działaczy społecznych, lukę w naszym czasopiśmiennictwie naukowym. Wyniki badań wielu placówek naukowych, skupionych w latach 1981-1985 wokół programu międzyresortowego MR.II.22 "Zdrowotne i społeczne problemy związane z alkoholem i innymi substancjami uzależniającymi", a następnie w latach 1986-1990 wokół CPBR 11.8. "Zapobieganie skutkom alkoholizmu i narkomanii", rozrzucone były w wielu czasopiśmie naukowych i popularyzatorskich oraz w ukazujących się z znacznym opóźnieniem wydawnictwach książkowych. Szereg ciekawych rezultatów badawczych prezentowanych w różnych gremiach naukowych w ogóle nie było publikowanych, krążąc wśród zainteresowanych w maszynopisach bądź materiałach kongresowych. Chcielibyśmy, aby nasze pismo, szeroko otwarte na wszystkie metodologicznie poprawne i naukowo frapujące prace z tej dziedziny, przyczyniło się do rozwiązania tego problemu.

Zainteresowanie redakcji nie ogranicza się do wąsko pojętej problematyki uzależnień, ale obejmuje cały kompleks zagadnień, wiążących się z piciem alkoholu i używaniem środków odurzających. Takie spojrzenie - uwzględniające nie tylko aspekty

medyczne, biologiczne, biochemiczne czy farmakologiczne, ale także socjologiczne, psychologiczne, prawne i ekonomiczne. - może stać się podstawą do wypracowania całościowej strategii rozwiązywania problemów, związanych z alkoholem i innymi substancjami uzależniającymi. Powołane wydawnictwo może stać się czynnikiem integrującym środowiska badawcze. Ponadto wydaje się ono również niezbędnym uzupełnieniem CPBR stwarzając płaszczyznę wymiany myśli, umożliwiając popularyzację i wdrażanie wyników badań oraz wypracowanie nowej koncepcji badań na przyszłość.

Chcielibyśmy, aby w każdym zeszycie znajdowały się wyniki prac badawczych z różnych dyscyplin naukowych, prace pogładowe, recenzje prac naukowych /a w szczególności trudno dostępnych wydawnictw zagranicznych/ oraz sprawozdania z konferencji naukowych. W zeszytach powinny znaleźć się prace poświęcone historii problemów związanych z alkoholem i narkotykami, różnorodne syntezy i prace teoretyczne, ekspertyzy i materiały przygotowane przez współpracujących z nami autorów zagranicznych.

W najbliższych zeszytach chcielibyśmy również zamieścić głosy polemiczne na temat przyszłego kształtu programu badawczego na lata 1991-1995. Dyskusja ta, którą otwieramy publikowanym w tym zeszycie artykułem Ignacego Walda, powinna się przyczynić do większego skoncentrowania posiadanego w kraju potencjału badawczego wokół najważniejszych problemów badawczych oraz do wzmocnienia kreatywności programu.

Interdyscyplinarny charakter zeszytów, jak również rozmiar i zróżnicowanie pola badawczego, spowodować może pewne "materii pomieszanie" w poszczególnych numerach pisma. Chcielibyśmy by zagrożenie to stało się nie wadą, a zaletą pisma. By spowodowało, że widzenie uzależnień stanie się bardziej wszechstronne i

multidyscyplinarne, uwzględniające różnorodne aspekty wspólnego przedmiotu badań. Tym niemniej, dla zwiększenia atrakcyjności pisma dla różnych środowisk Czytelników, w poszczególnych zeszytach położony będzie nacisk na wybrane dyscypliny i rodzaje uzależnień. Tak więc w przyszłości planujemy, aby pewne zeszyty były poświęcone w większym stopniu alkoholizmowi, a inne - narkomanii, aby dominantą jednych były sprawy medyczne, innych farmakologiczne, a jeszcze innych - społeczne. W jaki sposób wywiążemy się z tych zamierzeń - pokaże czas i osądzą Czytelnicy.

Ignacy Wald

O PRZYSZŁY KSZTAŁT PROGRAMU BADAWCZO-ROZWOJOWEGO

Według zgodnej oceny ekspertów zagrożenia spowodowane przez działalność człowieka wywierają ogromny wpływ na stan zdrowia populacji. Takie czynniki, jak alkohol, tytoń, inne substancje psychoaktywne, niewłaściwe żywienie, niewłaściwy tryb życia, zanieczyszczenie środowiska życia człowieka, wpływają na występowanie zaburzeń zdrowia, obniżenie jakości i skrócenie trwania życia. Szczególne znaczenie mają zagrożenia zdrowia i życia spowodowane przez alkohol. Problemy związane z alkoholem i innymi substancjami uzależniającymi należą do najbardziej widocznych zagrożeń współczesnego świata. Stanowią one dotkliwą obciążenie dla gospodarki, zaburzą życie jednostek, funkcjonowanie rodzin, środowiska, zespołów pracowniczych. Pochłaniają znaczną część funduszy publicznych, przeznaczonych na ochronę zdrowia, opiekę społeczną i ochronę porządku publicznego.